گزارش خبر
NEWSREPORT

کد خبر: ۵۲۳۵۰۷
چهارشنبه ۶ اسفند ۱۴۰۴ ۱۴:۰۶

برندگان جدید بازار چه کسانی‌اند؟

حذف تدریجی نفت ایران و روسیه

در حالی که بازار جهانی نفت با مازاد عرضه روبه‌روست، تنش‌های فزاینده میان ایران و آمریکا می‌تواند به عاملی برای تقویت «حق بیمه ریسک ژئوپلیتیکی» تبدیل شود؛ عاملی که دست اوپک‌پلاس را برای بازگرداندن تدریجی تولید بازتر می‌کند. تحلیل‌ها نشان می‌دهد این ائتلاف بعید است واکنش مستقیمی به تنش‌ها نشان دهد، اما آماده است در صورت اختلال در عرضه ایران، با افزایش تولید، بازار را مدیریت کند.<;br&#۴۷>

پایگاه اطلاع رسانی دریا و نفت: به گفته تحلیلگران، اوپک به‌طور رسمی تصمیمات خود را بر پایه متغیرهای بنیادین بازار نفت اتخاذ می‌کند و از موضع‌گیری پیش‌دستانه درباره تحولات ژئوپلیتیکی پرهیز دارد. با وجود گمانه‌زنی‌ها درباره احتمال فاصله گرفتن برخی اعضا مانند ونزوئلا، این کشور به‌عنوان یکی از بنیان‌گذاران، همچنان در چارچوب اوپک باقی خواهد ماند.

جایگاه ایران و ونزوئلا؛ وابسته به احیای ظرفیت تولید

جایگاه اثرگذارتر ایران و ونزوئلا در تصمیم‌سازی‌های اوپک، در گرو افزایش محسوس تولید است. بازگشت ونزوئلا به سطح تاریخی ۲ تا ۲.۵ میلیون بشکه در روز و ایران به حدود ۳.۸ تا ۴ میلیون بشکه در روز می‌تواند وزن آن‌ها را در معادلات داخلی اوپک افزایش دهد؛ اما تحقق این سناریو در کوتاه‌مدت دور از انتظار ارزیابی می‌شود.در صورت تشدید تنش میان ایران و آمریکا و کاهش احتمالی صادرات نفت ایران، انتظار می‌رود اوپک به جای واکنش سیاسی، با پیام اطمینان‌بخش به بازارها اعلام کند که توان جبران کمبود عرضه را دارد. این رویکرد به اوپک اجازه می‌دهد هم ثبات بازار را حفظ کند و هم از ایجاد حساسیت سیاسی میان اعضا جلوگیری کند.

برآوردها نشان می‌دهد بازار نفت در سال جاری به‌طور متوسط با مازاد عرضه حدود ۱.۵ میلیون بشکه در روز مواجه است. حتی لغو کامل کاهش تولید اوپک‌پلاس نیز تأثیر محدودی بر این مازاد خواهد داشت. یکی از دلایل آن، فعالیت روسیه نزدیک به سقف ظرفیت تولید است که امکان افزایش چشمگیر عرضه را محدود می‌کند.

دو محور راهبردی اوپک‌پلاس

استراتژی فعلی اوپک‌پلاس بر دو پایه استوار است:

۱. کاهش ظرفیت مازاد درون ائتلاف

۲. افزایش سهم بازار در برابر تولیدکنندگان خارج از این گروه

کاهش سرعت رشد تولید در کشورهای غیرعضو، به این ائتلاف فرصت داده تا با حفظ سطح قیمت‌ها، موقعیت خود را تثبیت کند.

حذف تدریجی نفت ایران و روسیه؛ فرصت برای رقبای منطقه‌ای

در صورت محدود شدن بیشتر صادرات ایران و روسیه، کشورهایی که ظرفیت مازاد دارند بیشترین بهره را خواهند برد. عربستان با حدود ۱.۵ میلیون بشکه و امارات با حدود یک میلیون بشکه ظرفیت مازاد، در کنار عراق، می‌توانند سهم بیشتری از بازار جهانی را تصاحب کنند. افزایش تنش‌ها معمولاً به رشد «حق بیمه ریسک ژئوپلیتیکی» و تقویت قیمت نفت منجر می‌شود. این عامل می‌تواند فشار نزولی ناشی از مازاد عرضه را تا حدی خنثی کند و مسیر بازگشت تدریجی تولید از سوی اوپک‌پلاس را هموارتر سازد.

رقابت انرژی واشنگتن و پکن

در سطحی فراتر، محدودسازی دسترسی چین به نفت ارزان، بخشی از راهبرد کلان آمریکا در رقابت با پکن تلقی می‌شود. کاهش جریان نفت ارزان از کشورهایی مانند ونزوئلا به چین، می‌تواند هزینه انرژی این کشور را افزایش دهد. با این حال، تحلیل‌ها حاکی از آن است که اوپک به‌عنوان یک نهاد تأثیرگذار باقی خواهد ماند و بعید است ساختار آن دستخوش تغییر بنیادین شود.

وابستگی اوپک به بازار آسیا

واقعیت این است که بازار اصلی نفت اوپک در آسیا قرار دارد؛ بخش عمده صادرات عربستان، امارات و کویت راهی چین و دیگر اقتصادهای آسیایی می‌شود. از این رو، اعضای اوپک تلاش می‌کنند ضمن مدیریت روابط سیاسی، استقلال نسبی خود را در تصمیم‌گیری‌های نفتی حفظ کنند.با وجود مازاد عرضه، تمرکز بازار بر ریسک‌های ژئوپلیتیکی می‌تواند روندی صعودی اما ملایم برای قیمت نفت در ادامه سال رقم بزند. جهش‌های شدید قیمتی بعید به نظر می‌رسد، اما فضای پرتنش سیاسی می‌تواند مانع افت محسوس قیمت‌ها شود.